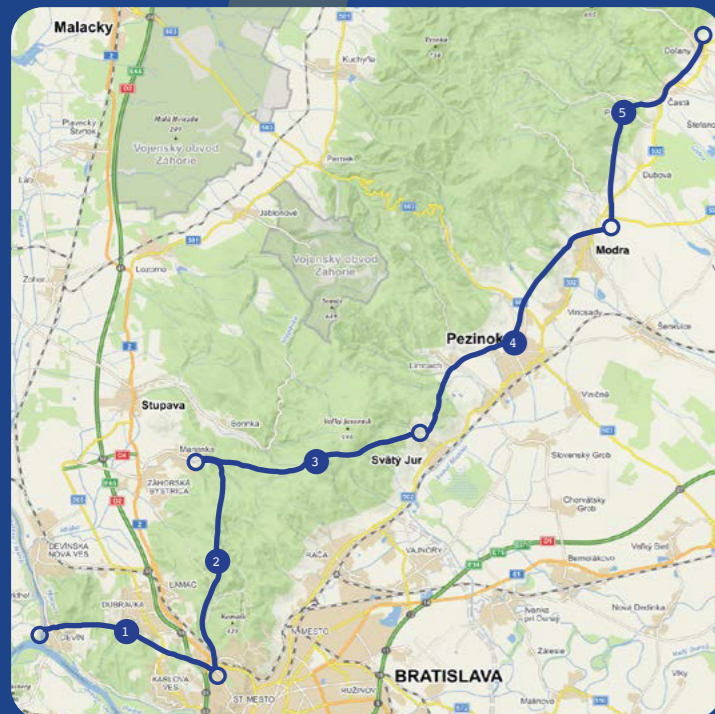

KULTÚRNA CESTA SV. CYRILA A METODA

Putovanie po Kultúrnej ceste sv. Cyrila a Metoda nám pripomína bohatú minulosť. Dôležitú etapu histórie našich slovanských národov predstavuje obdobie Veľkomoravskej ríše (9.st. n.l.), ktorá je spätá s pôsobením slovanských vierozvestcov sv. Cyrila (Konštantína) a sv. Metoda. Tí vytvorili pre Slovanov písmo hlaholiku, literárny a liturgický jazyk, preložili bohoslužobné knihy a Písmo sväté. Tak lepšie sprostredkovali našim predkom kresťanskú vieru v reči im zrozumiteľnej, a tiež sa postarali o výchovu svojich žiakov. Ich prínos je možné vidieť v troch základných oblastiach, ktorým môžeme naprieč históriou prisúdiť priamy či nepriamy vplyv ich pôsobenia na našom území: mocensko-polický význam obdobia Veľkej Moravy a jeho vplyvu na národno-oslobodzovací proces, šírenia kresťanstva a jeho úlohy v kultúrnej tradícii národa ako aj vývoj jazyka od čias jeho prvotnej kodifikácie sv. Cyrilom do jeho dnešnej podoby.

Kultúrna cesta sv. Cyrila a Metoda sa začala aktívne budovať pred vyše desiatimi rokmi a mala by raz spájať tie najvýznamnejšie miesta života vierozvästcov ako sú Solún, Rim ale aj s územím Veľkej Moravy, najmä s jej tromi najvýznamnejšími centrami - Bratislavou, Nitrkou a Veľhradom. Na území Bratislavského kraja vedie trasa cez dôležité sídla Veľkomoravskej ríše, ako je hrad Devín, Bratislavský hrad, hradisko v Svätom Jure, ale aj iné významné historické miesta. Vedie starými pútnickými cestami do Marianky, obec Dolany a prechádza mestami, v ktorých sú zaujímavé pamiatky, múzeá, hrady.

4.DEŇ SVÄTÝ JUR - PEZINOK - MODRA

Členitosť terénu: stúpanie 217 m, klesanie 183 m

Počiatkový bod: Svätý Jur, Krajinská ul.

Cieľový bod: Modra, Štúrova ul.

Vzdialenosť: 22,2 km /12 km po neznačenej trase

Doba: 6,45 hod

Svätý Jur je vinohradnícke mestečko na úpätí Malých Karpát so zachovanými vinohradníckymi domami s veľkými drevenými bránami, námestím, pozostatkami mestských protitureckých hradieb a hodnotnými pamiatkami. Gotický kostol sv. Juraja z 13. st. je známy svojím oltárom z bieleho pieskovca a prilahlou drevenou oltaricou, meštianske kúrie, synagoga so silným príbehom Chatama Sofera. Trochu bokom od centra stojí mariánske pútnické miesto - Kaplnka nanebovzatia Panny Márie, nazývaná aj Pustý kostolík. Odtiaľto je to už len kúsok do prírodnej rezervácie Šúr.

Pezínok si dodnes zachovalo historické centrum s meštianskymi domami a kúriami a zvyškami pôvodných hradieb. Pezinský zámok, stredoveký vodný hrad, v ktorom spoznáte miestne dejiny. Navštíviť sa oplatí aj Malokarpatské múzeum, ktoré sa špecializuje na vinohradníctvo, vinárstvo a kultúru pitia vína v tomto regióne a ponúka netradičné zážitkové degustačné programy.

Renesančný Vinohradnícky dom / www.renecanynydom.sk

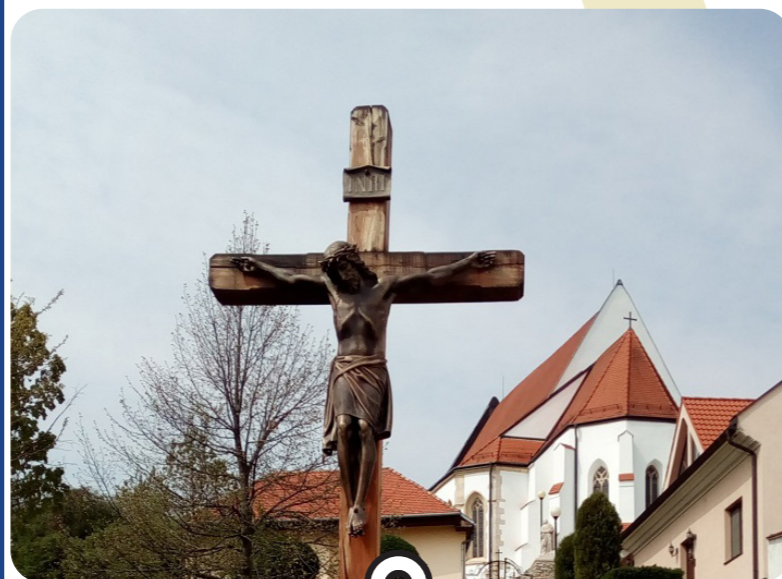
Restaurant Krone / www.kronejur.sk

Horáreň Biely kríž / www.horarenbielykriz.sk

Dubodom na strome / www.dubodom.sk

Hasičská zbrojnica / www.dhsvatyjur.sk

Penzion pod kláštorom / www.penzionpezinok.sk

TRASA

Zo Svätého Jura do Pezínka vedie značená pešia trasa po hrebeni Malých Karpát. Po prehliadke mesta Pezínok sa na ďalšiu cestu vydáme z Holubyho ulice, odtiaľ vás červená turistická značka povedie mestom cez Rozálku a Zumberg k vodnej nádrži Kučišdorf. V lese sa červená značka spojí so žltou, až k rekreačnému zariadeniu Široké. Odtiaľ pokračujete po žltej turistickej značke k rázcestníku „Pod srncím vrchom“ a odtiaľ zídete po asfaltovej ceste a zelenej značke až do mesta Modra.

Zo Svätého Jura do Pezínka je možnosť odviezť sa autobusom z Krajinskej ulice alebo vlakom z blízkej železničnej stanice.

5.DEŇ MODRA - DOLANY

Členitosť terénu: stúpanie 661 m, klesanie 603 m

Počiatkový bod: Modra, Štúrova ul.

Cieľový bod: Dolany

Vzdialenosť: 21,2 km **Doba:** 7 hod

Známe vinárske mestečko Modra je bohaté svojou keramikárskou a huncokárskou tradíciou. Známe je aj ako posledné miesto pôsobenia Ľudovíta Štúra. Dominantou mesta je bašta „červená veža“ s galériou Ignáca Bizmayera. Modra je tiež domovom tradičnej modranskej majoliky.

Zámčisko je malebné miesto nad Modrou, ktoré má historickú, archeologickú hodnotu. Hradisko bolo využívané už od 700 p.n.l. Pozostatky možno vidieť aj dnes v podobe dobre viditeľných obranných valov.

Cestou cez Zochovu chatu, dnes moderným wellness hotelom, nás ďalšia cesta privedie na impozantný hrad Červený Kameň z 13. stor. Preslávili šľachtické rody Fugerovcov a Pálfiocov. Muzeálna expozícia s rozsiahlymi pivnicami ponúkajú skutočný zážitok. Poslednou zastávkou cesty je obec Dolany, v minulosti nazývaná Ompitál známa so svojou pútnickou tradíciou v kaplnke Svätého Leonarda. Dolany preslávili aj národní buditeľia Juraj Fándly a Juraj Palkovič, ktorí tu pôsobili.

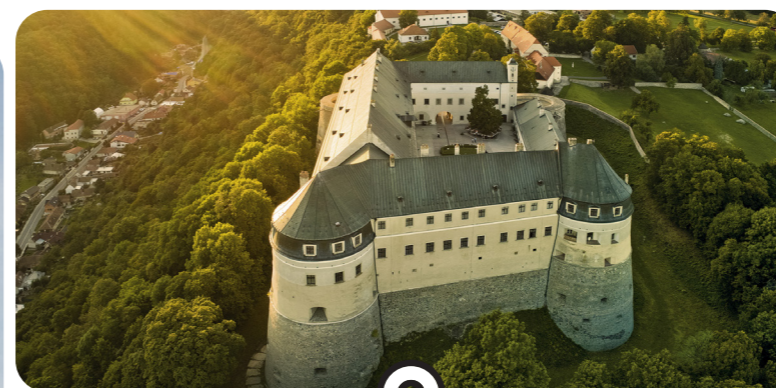
Reštaurácia STARÝ DOM / www.restauraciastarydom.sk

Furmanská krčma / www.hotelzochovachata.sk

Hotel Sebastian u Hofferu / www.hotelsebastian.sk

Hotel Majolika / www.hotelmajolika.sk

Penzión Ompitál / www.penzionompital.sk

TRASA

Pešiu cestu začneme v Modre na Štúrovej ulici najprv po asfaltke, zelenej značke na miesto nazývané Pod srncím vrchom a odtiaľ po žltej značke k turistickému smerovníku Široké. Ďalej po červenej značke v smere Modra - Piesok. Za chvíľku prídeme k skalnému útvaru Traja jazdci až na Veľkú homolu s rozhľadňou. Odtiaľ smerom do oblasti Modra - Piesok, s ponukou občerstvenie v Furmanskej krčme alebo Zochovej chate.

Odtiaľto pokračujeme po žltej značke ku chate UK, ďalej po modrej značke do obce Horná Píla. Zelená značka nás privedie k hradu Červený Kameň. Odtiaľ pôjdeme ďalej popri Pohrebnej kaplnke Pálfiocov, po zelenej turistickej značke až do Častianskej doliny, odtiaľ sa dostaneme po žltej značke do Častej, na Hlavnú ulicu. Z Častej do Dolian nevedie priamo turistická značka, vedie tam chodník cez vinohrady. V Častej treba prejsť po Cintorínskej ulici, potom cestou pomedzi vinohrady smerom do obce Dolany, kde trasa končí na autobusovej zastávke pri Hasičskej zbrojnici.

Európska kultúrna cesta Sv. Cyrila a Metoda

Cyrilo-metodská
cesta

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

www.cyril-methodius.eu [@cyrilo_metodska_cesta](https://www.instagram.com/cyrilo_metodska_cesta)
www.domcentrope.sk [f cyrilo-metodska.cesta](https://www.facebook.com/cyrilo-metodska.cesta)

PLÁNOVANIE TRASY

Trasu Kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda v Bratislavskom kraji sme rozdelili na 5 častí, ktoré odpovedajú 5 dňom putovania. Vy si môžete naplánovať cestu podľa toho, akú vzdialenosť chcete za deň prejsť a koľko času chcete venovať návšteve jednotlivých kostolov, pamiatok, múzeí, či si odpočinúť pri ochutnávke malokarpatských vín. Ved' celá trasa prechádza po najstaršej a najznámejšej slovenskej vínnej ceste.

ZNAČENIE TRASY

Cesta je dobre značená turistickými značkami Klubu slovenských turistov, na rázcestiach nájdete aj tabuľky s QR kódmi Cyrilometodskej cesty. Trasa je značená obojsmerne. Je dobré mať so sebou turistickú mapu Malých Karpát, podľa ktorej sa lepšie zorientujete v danej oblasti, alebo si stiahnite našu tématickú storymapu a budete mať k dispozícii offline alebo online celú trasu aj s mnohými užitočnými informáciami vo forme mobilnej aplikácie.

PRED CESTOU

Kultúrna cesta svätého Cyrila a Metoda prechádza pohorím Malé Karpaty, ktoré je chránenou krajinnou oblasťou, kde nie je dovolené trhať rastlinstvo, rúbať alebo osekávať stromy, zakladať ohne mimo vyznačených miest (besiedky s ohniskom). Na trase sa nenachádzajú táboriská a auto kempy, k dispozícii je však pomerne veľa možností ubytovania, z ktorých niektoré uvádzame ďalej.

Prechod po trase z turistického hľadiska nie je náročný, nejde o prudké stúpanie, či klesanie v teréne, ani o veľké výškové rozdiely. Najnižší bod na trase dlhej takmer 81 km je Krajinská ulica v Svätom Jure (cca 140 m n.m.), a najvyšší bod je Veľká homôľa (709 m n.m.). Stúpanie na celej trase činí 1853 m, klesanie 1759 m.

Zvoľte si na každý deň dĺžku trasy podľa vašich schopností, a voľte počasie primerané oblečenie. Cesta často vedie cez les, preto sa vyhýbajte najmä búrkam a veľmi silnému vetru, kedy vás môže ohroziť pád suchého stromu. V letných mesiacoch býva v Malých Karpatoch veľmi horúco, teploty sa môžu vyšplhať cez 30°. Nie všade po ceste je možnosť sa napiť alebo si kúpiť niečo na občerstvenie, preto si vezmite so sebou dostatočnú zásobu vody

1. DEŇ DEVÍN - BRATISLAVA

Členitosť terénu: stúpanie 487 m, klesanie 403 m

Počiatkový bod: Devín - hrad

Cielový bod: Bratislava, Stará vinárska
(zástavka trolejbusu 203)

Vzdialenosť: 13,1 km **Doba:** 4:30 h

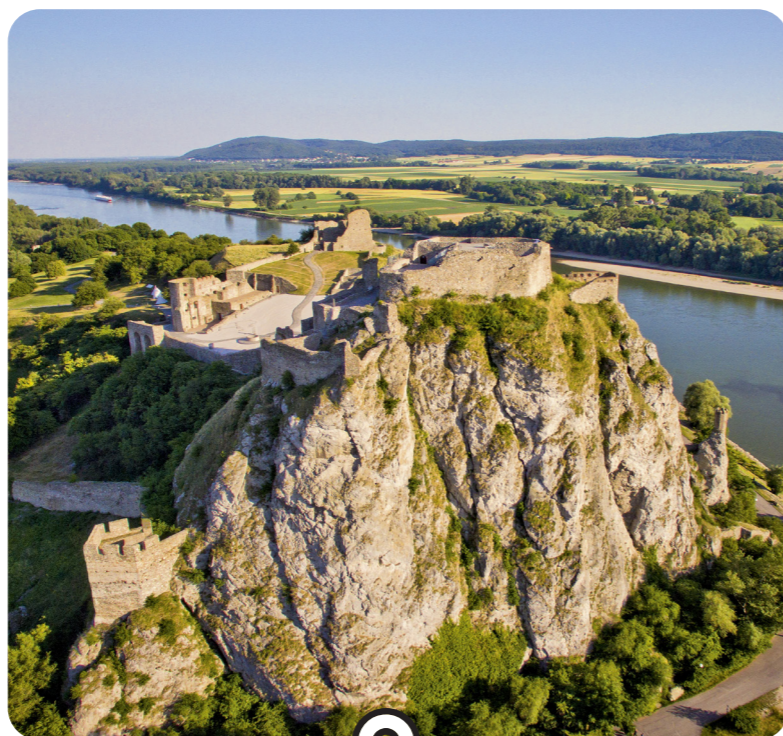
Devín je jedinečným, symbolickým miestom medzi historickými pamiatkami Slovenska. Nálezy z veľkomoravského obdobia potvrdzujú jeho strategický význam. Preto je aj východiskovým bodom na našej trase. V obci Devín vstúpte do Kostola sv. Kríža z 13. st. s náhrobným kameňom s bohatou symbolikou viedol k domnienkam, že práve tu je pochovaný sv. Metod. Významné archeo nálezisko Sandberg pri Devínskej Novej Vsi je v pešej dostupnosti z Devína. Devín sa preslávil aj výrobou ríbezľového vína, oplatí sa navštíviť viechu miestnych vinárov.

Devínska viecha sv. Urbana / www.devinsky-ribezlak.sk

Od našich / www.potravinodynasich.sk

Hotel a Reštaurácia Hradná brána / www.hradna-brana.sk

U Srncika penzión restaurant / www.usrncika.sk

TRASA

Pešia trasa začína od Devínskeho hradu po červenej a žltej značke na miesto zvané "Úzky les", potom po žltej na "Dúbravskú hlavicu". Ak nechcete v tejto časti obísť vrch Devínska Kobyla, chodte stále po červenej značke. Vrch Devínska Kobyla je národnou prírodnou rezerváciou, nachádza sa tu mnoho jedinečných chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Pokračujte z Devínskej Kobyly lesom po červenej značke. Prejdete nadjazdom v Karlovej Vsi, popri ZOO a študentských internátoch, pri cintoríne v Slávičom údolí, prejdete kolmo cez Mlynskú dolinu, až na kopec, na konečnú zastávku trolejbusov č.203 v Bratislave, kde sa stretáva Drotárska cesta so Starou vinárskou, Búdkovou a Mudroňovou ulicou.

Trasa autobusom: Devín je s centrom Bratislavy prepojený autobusom MHD č. 29. Nastúpíte pod Mostom SNP (blízko Katedrály sv. Martina) a v Devíne vystúpíte na zastávke Štrbská - hrad Devín.

2. DEŇ BRATISLAVA - MARIANKA

Členitosť terénu: stúpania 521 m, klesanie 530 m

Počiatkový bod: Bratislava, Stará vinárska
(zástavka trolejbusu 203)

Cielový bod: Marianka, Nám. 4. apríla

Vzdialenosť: 18,7 km **Doba:** 6 hod

Ústredným miestom trasy cez mesto je Bratislavský hrad. Už v 9.st. tu existovalo opevnené slovanské hradisko. Replika zvyškov Veľkomoravskej baziliky v areáli hradu názorňuje románsku sakrálnu stavbu. Ďalšou zastávkou je Dóm sv. Martina. V ktorom bolo korunovaných 11 uhorských panovníkov, medzi nimi i Mária Terézia a 7 kráľovských manželiek. Hneď vedľa sa nachádza Kapitulská ulica s autentickým geniom loci. Oddávna bola táto tajuplná ulica sídlom kapituly. Vedie ňou niekoľko kultúrnych ciest, ako napr. Keltská, Svätomartinská, Židovská a Cyrilometodská. V meste je možnosť navštíviť množstvo historických a sakrálnych pamiatok. Na výber je široké spektrum možností ubytovania a gastronómie všetkých kategórií.

Reštaurácia Hradná hviezda / www.hradnahviezda.sk

Ako doma / www.akodoma.eu

Hyde Park Hostel / www.hyde-park.sk

Centrum Salvator / www.centrumsalvator.sk

Hostel Folks / www.hostelfolks.com

Hostel Brickyard / www.hostelbrickyard.com

TRASA

Z konečnej zastávky trolejbusov č. 203 Búdkova,, kde sa končí turistická značka, prejdeme po Mudroňovej ulici až k Bratislavskému hradu, odtiaľ po ulici Vodný vrch k Žigmundovej bráne, dolu po Zámockých schodoch a popod Most SNP k Dómu sv. Martina. Prejdeme Kapitulskou, Prepoštskou a Michalskou ulicou popod Michalskú bránu a pokračujeme cez Hurbanovo námestie, Suché Mýto, Hodžovo námestie, Štefánikovou ulicou až na Puškinovu ulicu, kde je Kostol sv. Cyrila a Metoda. Ďalej pokračujeme Hlbokou cestou na Kalváriu a potom Nekrasovou ulicou k Horárni Horský park. Pokračujeme po červenej značke cez Horský park, okolo Patrónskeho pivovaru, až pod "Pri Červený most". Ďalej popri Partizánskej lúke smerom na Klanec, Kačín, až do Marianky, na Námestie 4. apríla. Odbočkou z námestia sa po modrej značke dostaneme k Bazilike Narodenia Panny Márie, k Svätej studni a na Kalváriu.

3. DEŇ MARIANKA - SVÄTÝ JUR

Členitosť terénu: stúpanie 525 m, klesanie 6,14 m

Počiatkový bod: Marianka, Nám. 4. apríla

Cielový bod: Svätý Jur, Krajinská ul.

Vzdialenosť: 18,1 km **Doba:** 5,45 hod

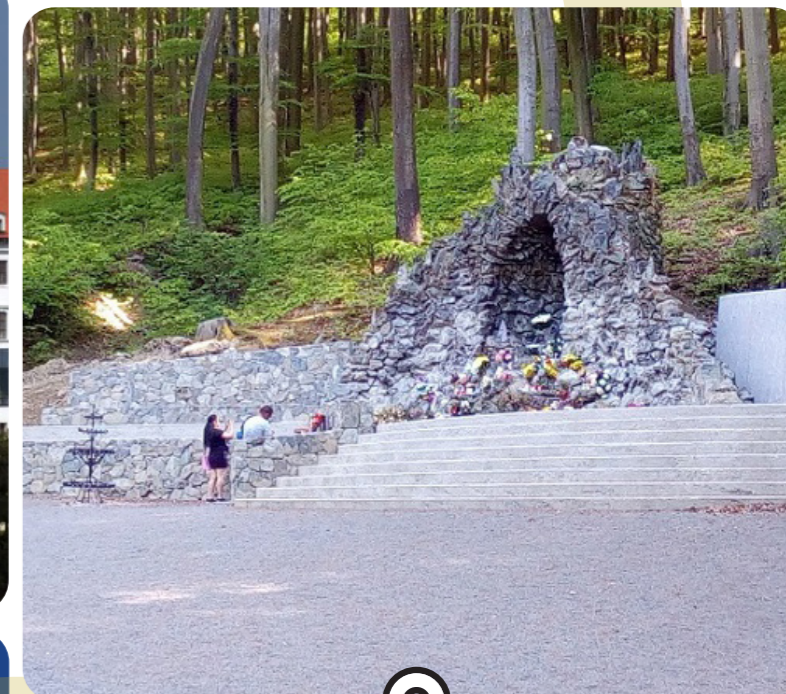
Marianka je najstaršie pútnické miesto na Slovensku, aj v niekdajšom Uhorsku.. Milostivá socha je vystavená na hlavnom oltári Baziliky Narodenia Panny Márie z roku 1377. Nájdete tu aj Kaplnku sv. Anny, Kaplnku sv. Studne, Kaplnku sv. Floriána, šesť mariánskych kaplniek z 18. st., a Lurdskú jaskyňu Kalváriu tvorí 14 kaplniek krížovej cesty.

Bohatstvom Marianky sú aj technické pamiatky. Stojí tu Stará ľadovňa, kde sa uskladňoval v zime vyrúbaný ľad z rybníkov, v blízkosti kameňolom, kde sa ťažila bridlica, ktorá sa v Uhorsku používala aj na výrobu školských tabuliek na písanie. V blízkosti sa nachádza malá bridlicová štôlna. Velatické hradisko nad obcou z obdobia 1200 - 1000 rokov p.nl. v lesoch Malých Karpát nad Svätým Jutom sa nachádzajú pozostatky veľkomoravského hradiska Neštich. Hradisko vzniklo v 9. st. na ploche 3,2 ha. Nálezy avarskeho a slovanského osídlenia sa nachádzajú v Malokarpatskom múzeu vo Svätom Jure.

Hostinec u Zeleného Stromu / www.hostinecuzelenehostromu.sk

Pútnický dom v Marianke / www.marianka.org

Pútnický mlyn / www.putnickymlyn.sk

TRASA

Dnešnú pešiu túru začneme v Marianke na Námestí 4. apríla, po červenej značke na kopec "Kľčovance", odtiaľ po žltej značke smerom na Biely Kríž, smerom na "Svätý Jur - Neštich". Vedie tadiaľ stará pútnická cesta zo Svätého Jura do Marianky, ktorá je spojená do „Cesty krížov“. Na nej objavíme rôzne zastávky drobných sakrálnych stavieb. Na Bielom kríži je možnosť občerstvenia ale aj ubytovania horárni. Smerom k mestu Svätý Jur prejdeme okolo zrúcaniny hradu Biely kameň a zídeme do hornej časti Svätého Jura - Neštich. Odtiaľ odporúčame odbočkou po modrej značke na slovanské hradisko, ktoré je od Neštichu vzdialené cca 1,8 km. Potom sa vrátíme a pokračujeme Podhradím a Prostrednou ulicou do centra mesta Svätý Jur.